

Barbara OKONIEWSKA

*Problemy osadnictwa rolnego w województwie
gdańskim na tle innych regionów
Ziem Zachodnich i Północnych
w latach 1945-1950*

1. Sugerując się zasadniczym celem niniejszego sympozjum sformułowanym przez inicjatorów, tj. dążeniem do ukazania w sposób bardziej syntetyczny niż analityczny (materiałowy) ważniejszych problemów wiążących się z procesem osadniczym realizowanym na ziemiach nowych, chciałabym podzielić się kilkoma refleksjami. Dotyczą one m.in. dotychczasowego stanu badań historycznych nad problematyką ziem przyłączonych do Polski w wyniku II wojny światowej oraz zagadnień bezpośrednio towarzyszących procesowi osadniczemu na obszarze województwa gdańskiego, jego podobieństwom i odmiennościami w porównaniu z innymi regionami ziem zachodnich.

Na wstępie pragnę zauważyć, że sympozjum to zorganizowane zostało w dość specyficznym momencie. Po pierwsze, w czasie jakby wygasania żywszego wcześniej zainteresowania ze strony historyków problematyką Ziem Odzyskanych, co z kolei sprzyja podejmowaniu prób dokonania pełniejszej oceny dotychczasowego dorobku naukowego w tym zakresie. Po drugie, dysponujemy w ostatnich latach znacznie szerszą bazą archiwalną i źródłową, która umożliwia podjęcie weryfikacji niektórych z wcześniejszych naszych ustaleń oraz wejście w krąg zagadnień trudnych dotąd do bardziej wnikliwego przedstawienia, jak np. rola i znaczenie funkcjonujących na ziemiach zachodnich i północnych komendantur radzieckich, relacji mających miejsce pomiędzy nimi a polską władzą administracyjną itp. Po trzecie, wiele procesów, które zostały zapoczątkowane na interesującym nas tutaj obszarze w drugiej połowie lat 40-tych, dopełniło się niejako na naszych oczach po 1989